

[Ib Nørlund]

jo masser af dem i disse sager – have en moralsk indflydelse, så at man handlede i resolutionernes ånd. Der er aldeles ikke noget forbud mod at gøre det. Derfor er det også ønskeligt, at regeringen virkelig viderefører sine erklæringer i nogle praktiske handlinger. Det vil vi så se på i udvalget.

Ib Christensen (DR):

Jeg noterer mig, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Poul Nielson, udtrykte sig på den måde, at han talte om et så bredt flertal som muligt. Når jeg opholdt mig ved begrebet bredt flertal, skyldes det andre sammenhænge, f. eks. de jordpolitiske sammenhænge, hvor man ikke opfatter 92 mandater som et bredt flertal. Det hænger også sammen med andre erfaringer, nemlig mine erfaringer som deltager i parlamentarikerdelegationen ved De Forenede Nationer her i efteråret, hvor jeg kunne garantere regeringen et parlamentarisk flertal for at støtte sportsboykotresolutionen – ved en fælles nordisk stemmeforklaring, der tog forbehold over for de lovgivningsmæssige muligheder, vi havde for at opfølge deklARATIONEN om sportsboykot. Dette flertal ville regeringen ikke tage imod; man foretrak et bredt parlamentarisk flertal her i folketinget. Og så foretrak man – hvad der måske spillede mindst lige så stor en rolle – en samkøring, så vidt det var muligt, med EF, i hvert tilfælde ville man ikke stemme helt imod de andre EF-lande.

Jeg noterer mig altså, at med et »bredt flertal« forstår socialdemokratiet et flertal af socialdemokratiet, venstre og konservative, altså 102 mandater. Men et flertal bestående af 97 mandater: socialdemokrater, radikale, retsforbundet og de 3 partier på venstrefløjen, det er kun »et så bredt flertal som muligt«. Jeg er glad for, at socialdemokratiet er villigt til at nøjes med et så bredt flertal som muligt.

Gert Petersen (SF):

Der er ikke mange bemærkninger at føje til, og jeg gik egentlig kun herop for at sige til hr. Svend Andersen (Rosk. a.), at der altså er andre end mig, der opfattede det, hr. Svend Andersen (Rosk. a.) sagde i første omgang, som et varmt forsvar for Vorsterstyret. Det må jo hænge sammen med den måde,

hr. Svend Andersen (Rosk. a.) har udtrykt sig på.

Jeg giver ikke fem flade øre – som det tidligere er blevet sagt fra denne talerstol – for disse erklæringer om, at »jeg er skam også mod apartheid«, når der så kommer et men og dette men bliver til, at apartheid er jo ikke det værste, man har: der er så megen undertrykkelse rundt i verden, de har altså apartheid dernede, men det er ikke det slemmeste; der er noget, der er meget, meget værre; gribe ind mod det på den ene eller den anden måde, det skal vi ikke gøre, vi skal lade dem klare sig selv dernede, selv finde ud af det osv.

Vi kunne forestille os situationen overført her til Danmark, hvis vi forestillede os, at – hvor meget ville det være? – en 300.000–400.000 mennesker her i Danmark var de eneste, der havde stemmeret, de eneste, der havde normale borgerlige rettigheder, de eneste, som kunne bestemme over landets styre, hvordan goderne skulle fordeles osv., og de øvrige 4 ½ million mennesker kunne få lov til at bo i deres egne stammesamfund og måske vælge deres egne høvdinge, men derudover havde de ikke noget som helst at sige over landets styre.

Hvis hr. Svend Andersen (Rosk. a.) hørte til den sidste kategori – hvad man jo ikke helt kan udelukke – så er jeg helt sikker på, at hr. Svend Andersen (Rosk. a.) ville være ganske glad, hvis der var nogen, som prøvede udefra på at lave den situation om. Han ville ydermere, hvis han hørte til den kategori, være i den situation, at han ikke ville kunne forlade landet frit – modsat hvad han prøver på at bilde os andre ind heroppefra – men ville være nødt til at flygte, hvis han ville ud af landet. Det er situationen i Sydafrika.

Situationen er også den, at hvis man prøver, så er sandsynligheden 90 pct. for, at man bliver arresteret, og så bliver man tortureret og anbragt i lejr eller i fængsel. Hvis hr. Svend Andersen (Rosk. a.) først kom i fængsel, og hvis han indtog en lidt ledende stilling – man kan jo aldrig vide – ja, så var sandsynligheden høj for, at der ville komme en meddelelse om, at hr. Svend Andersen (Rosk. a.) havde begået selvmord, eller at han havde sultestrejket sig ihjel osv. Så kunne det være, der kom så meget spektakel om det – det er dog sket i ét tilfælde i Sydafrika